

Матеріалом досліджень були уражені собаки, що поступали в ветеринарну лікарню. Всього досліджено 38 тварин.

Діагностику демодекозу собак проводили комплексно на підставі епізоотологічних даних, клінічних ознак хвороби та за результатами лабораторних досліджень.

При клінічному обстеженні хворих тварин звертали увагу на загальний стан, враховували породу, вік, стать.

Для лабораторного підтвердження діагнозу з 3–4 уражених ділянок на межі зі здоровою шкірою робили глибокі, до появи крові, зішкріби. Отримані матеріали розглядали під малим збільшенням мікроскопа з доданням гасу.

При вивченні питомої ваги демодекозної інвазії в заразній патології собак ми встановили, що реєструється 12 заразних патологій. Найбільшу питому вагу – 56,0 % складають гельмінтозні хвороби, 24,9 % – акарозні захворювання, 19,1% – інфекційні хвороби. Питома вага демодекозу в загальній захворюваності собак акарозами складала 44,3 %.

За результатами проведених нами досліджень хворіють на демодекоз собаки різних вікових і статевих груп. Із обстежених хворих собак 31,8 % були віком від шести місяців до одного року, 25,5 % – віком від двох до шести місяців, 23,8 % – віком від одного до двох років, 14,4 % – віком старші двох років, 4,5 % – віком до двох місяців.

Таким чином можна зробити висновки, що питома вага демодекозу в загальній захворюваності собак акарозами складала 44,3 %. Найбільш сприйнятливими до захворювання є представники таких порід: боксер (30,3 %); доберман-пінчер (22,2 %); французький бульдог (19,5 %); німецька вівчарка (14,7 %). Досить чутливими до збудника є собаки короткошерстих порід. Менш сприйнятливими виявились собаки таких порід: спаніель (9,2 %); мопс (9,1 %); безпорідні (5,8 %). У віковому аспекті найбільш сприйнятливими до демодекозу є собаки віком від 6 місяців до 1 року.

УДК 619:616–0088.–074:619.995.429.1:636.7

КІЩУК В.В., магістрант

Науковий керівник – **АНТШОВ А.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ СОБАК ЗА ДЕМОДЕКОЗУ

Серед хвороб домашніх непродуктивних тварин особливе місце займає демодекоз. Це захворювання досить часто уражує собак і спричинює значні економічні збитки мисливському і службовому собаководству.

Метою роботи було вивчення морфологічних показників крові собак при генералізованій формі демодекозу.

Дослідження були проведені на 10 собаках: 5 з них мали хронічний генералізований перебіг демодекозу і 5 були клінічно здорові і слугували контролем. Для загального дослідження крові відбирали з латеральної підшкірної вени передньої кінцівки. При проведенні загального дослідження крові визначали вміст гемоглобіну, кількість еритроцитів та лейкоцитів, кольоровий показник, швидкість осідання еритроцитів, виводили лейкограму.

Морфологічні показники крові собак за демодекозу можна характеризувати наступним чином. Вміст гемоглобіну у хворих собак був достовірно нижчий на 41,2 г/л, порівняно з клінічно здоровими тваринами. Кількість еритроцитів – нижча на 2,44 Т/л. Відповідно до зниження кількості еритроцитів і вмісту гемоглобіну у хворих собак достовірно знижений на 0,53 кольоровий показник, порівняно з клінічно здоровими тваринами.

У собак, хворих на демодекоз, виявляли також зміни в лейкограмі. Так, кількість лейкоцитів у хворих тварин достовірно вища на 10,53 Г/л, порівняно з клінічно здоровими. Кількість сегментоядерних нейтрофілів у хворих тварин достовірно нижча на 5 %. Кількість паличкоядерних нейтрофілів у хворих і клінічно здорових собак суттєво не відрізняється. Кількість еозинофілів у хворих, порівняно з клінічно здоровими собаками достовірно вища на 11,33 %. У хворих собак, порівняно з клінічно здоровими, кількість лімфоцитів достовірно нижча на 11,13 %. Кількість моноци-

тів у хворих собак на 3,43 % вища, ніж у клінічно здорових. Достовірно вищою у хворих собак, порівнюючи з клінічно здоровими, була швидкість осідання еритроцитів. Різниця склала 11,2 мм/год. Виявлений лейкоцитоз вказує на наявність запальних процесів у шкірі і, не виключено, у деяких внутрішніх органах. Достовірне зниження у хворих собак відсотку сегментоядерних нейтрофілів і значне підвищення паличкоядерних нейтрофілів вказує на активний фагоцитоз в місцях запалення.

Достовірно виражена еозинофілія вказує на активний протипаразитарний захист організму і на участь еозинофілів у знезараженні токсинів та зменшенні запальних реакцій. У хворих собак, порівняно з клінічно здоровими тваринами, достовірне зниження відсотку лімфоцитів вказує на активний імунологічний захист організму, в основі якого лежить здатність лімфоцитів реагувати на чужорідні антигени.

Таким чином, при демодекозі у собак виявлені суттєві зміни морфологічних показників крові, які вказують на наявність анемії та функціональні порушення в печінці і нирках.

УДК 619:616.993.192.1:636.7

ЧЕРЕДІЙ Ю.В., магістрантка

Науковий керівник – **АНТШОВ А.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПОШИРЕННЯ БАБЕЗІОЗУ СОБАК

Бабезіоз собак – це облігатно-трансмисивна хвороба, що викликається одноклітинними мікроскопічними організмами. Паразитують бабезії переважно в еритроцитах, можуть зустрічатись у плазмі крові та цитоплазмі клітин ретикуло-ендотеліальної системи. Бабезіоз, як хвороба собак, відома з кінця XVIII століття. На сьогодні дана інвазія має надзвичайно широке розповсюдження серед собак на усіх континентах земної кулі, в самих різних природно-кліматичних зонах.

Мета роботи полягала у дослідженні епізоотичної ситуації щодо бабезіозу собак в умовах клініки „Ветеринарна допомога” м. Біла Церква.

Вивчення розповсюдження бабезіозу собак проводили шляхом аналізів звітів клініки „Ветеринарна допомога”, а також шляхом безпосереднього та телефонного спілкування із фахівцями ветеринарної медицини, що працюють у лікарні.

Вивчення сезонної динаміки захворювання собак на бабезіоз та ураженості тварин збудником хвороби залежно від віку, статі та породи проводили шляхом аналізу записів в амбулаторних журналах та безпосередньої участі у здійсненні амбулаторного прийому собак, проведенні їх клінічного огляду і лабораторної діагностики за підозри захворювання на бабезіоз.

Таким чином, за період з 2013 по 2014 роки було проаналізовано і клінічно обстежено 68 собак, у яких виявлено збудника хвороби.

У м. Біла Церква за даними клініки „Ветеринарна допомога” у зимові місяці випадків захворювання собак на бабезіоз не реєстрували. У березні було зафіксовано 2 випадки (2,943 %) бабезіозу собак. У квітні діагноз на бабезіоз був підтверджений у 19,12 % собак. Пік захворюваності собак був встановлений у травні, коли бабезії були виявлені в крові 25,00 % тварин. В літні місяці екстенсивність бабезіозної інвазії поступово знижувалась, що пов'язано, в першу чергу, із спадом біологічної активності кліщів-переносників. Наступний пік захворюваності собак на бабезіоз був констатований у вересні (17,64 %) і жовтні (14,71 %). Із 68 хворих на бабезіоз тварин 45 (66,18 %) були пси і 23 (33,82 %) – суки. Це пояснюється більшою популяцією у власності населення самців, порівняно із самками. Встановлено, що частіше хворіли на бабезіоз собаки, старші 5 річного віку (58,3 %), відносно тварин молодших вікових груп (41,7 %). Найбільш часто уражалися збудником бабезіозу наступні породи: спаніель (15,9 %), помісі (12,9 %), німецька вівчарка (9,8 %), ротвейлер (9,2 %), доберман, пудель (4,9 %). Порівняно рідко хворіли на бабезіоз собаки порід бультер'єр, кері-блютер'єр, російська борза – 0,6 %.

Таким чином, піками захворювання тварин на даний протозооз були квітень-травень, коли хворобу виявляли майже у 44,12 % обстежених собак, та вересень-жовтень – хворіло біля 32,35 % тварин, що пов'язано з біологічною активністю кліщів-переносників.